

ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ У ЧЕРВНІ 2026: РОЗБИРАЄМО НА ПРИКЛАДАХ

ВЕБІНАР ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ УСТАНОВ

Лістрова Світлана

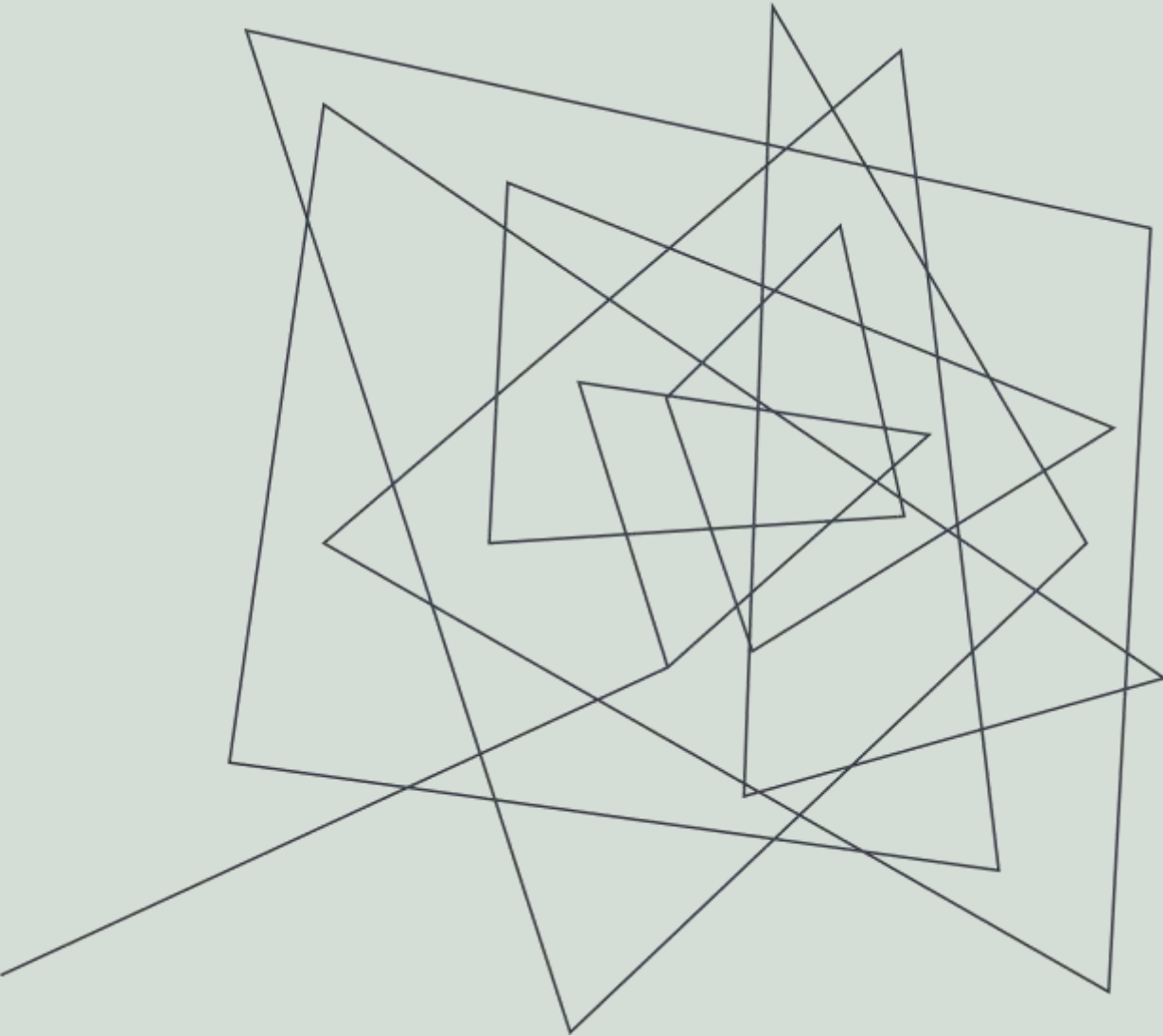
Незалежний експерт

18.06.2026

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

I. ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ: ОСНОВНІ ПРАВИЛА ДЛЯ ВСІХ

ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ: ОСНОВНІ ПРАВИЛА ДЛЯ ВСІХ

Основні правила індексації

Правило 1. Право на індексацію виникає, коли приріст ІСЦ перевищить поріг індексації – 103 % – після обнулення з 1 січня 2026 – **право на індексацію настало у червні 2026.**

Правило 2. ІСЦ обчислюють **з місяця, що настає за місяцем підвищення окладу** (для бюджетників згідно – це підвищення з рішеннями КМУ).

Правило 3. Індексація зарплати проводиться в межах прожиткового мінімуму для працездатних осіб – **3328 грн.**

Правило 4. Для **новоприйнятих / переведених** працівників та тих, які вийшли з **відпустки для догляду за дитиною** до досягнення нею трирічного (шестирічного) віку, ІСЦ для індексації обчислюють з місяця, що настає за місяцем підвищення окладу **на посаді, яку обіймає працівник.**

Правило 5. Для всіх працівників, у тому числі для тих, яких у **зв'язку зі змінами у штатному розписі прийнято на роботу**, ІСЦ обчислюється **з місяця, що настає за місяцем підвищення тарифної ставки** (посадового окладу), згідно з рішенням КМУ за посадою, яку обіймає працівник (лист Мінсоцполітики від 02.12.2021 № 6586/0/290-21/51).

ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ: ОСНОВНІ ПРАВИЛА ДЛЯ ВСІХ

Основні правила індексації

Правило 6. Суму збільшення зарплати в місяці підвищення зарплати визначають, виходячи **зі складових зарплати, що мають постійний характер** (одноразові виплати не враховують).

Правило 7. Суму підвищення зарплати порівнюють із сумою належної індексації, виходячи **з умов повністю відпрацьованого місяця, в якому відбулося підвищення**

Правило 8. Сума індексації в місяці підвищення посадових окладів (місячних ставок) не нараховується, якщо розмір підвищення зарплати перевищує суму індексації, що склалася в місяці підвищення.

Правило 9. Якщо сума зростання зарплати в місяці підвищення менша за суму індексації, визначають різницю («фіксовану» суму індексації), яку виплачують до наступного підвищення.

Правило 10. У разі зростання зарплати за рахунок інших складових без підвищення тарифних ставок (посадових окладів) сума індексації **не зменшується на розмір такого підвищення.**

ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ: ОСНОВНІ ПРАВИЛА ДЛЯ ВСІХ

Основні правила індексації

Правило 11. У разі підсумованого обліку робочого часу нормою праці для індексації зарплати є норма годин згідно з графіком роботи (змінності). **Порядок індексації при підсумованому обліку робочого часу слід прописати у колдоговорі** (Положенні).

Правило 12. У разі неповного робочого часу чи відпрацювання неповного місяця суму індексації визначають з розрахунку повного робочого часу в місяці, а виплачують пропорційно до відпрацьованого часу.

Правило 13. Підвищення погодинної ставки і відрядної розцінки не змінює «базовий» місяць, якщо не відбулося підвищення окладу (тарифної ставки) за посадою (професією), яку обіймає працівник.

Правило 14. Індексація зарплати сумісникам проводиться: 1) на підставі довідки з основного місця роботи про розмір доходу, що підлягає індексації, та проіндексованого доходу; 2) у межах суми, що не перевищує ПМ, з урахуванням отриманої зарплати за основним місцем роботи.

ДЛЯ КОГО У ЧЕРВНІ 2026 НАСТУПИЛО ПРАВО НА ІНДЕКСАЦІЮ

ПРАВО НА ІНДЕКСАЦІЮ ЗАРПЛАТИ У ЧЕРВНІ 2026

Наступило у тих, кому посадові оклади, тарифні ставки підвищували у лютому 2026 і раніше

«БАЗОВИЙ» МІСЯЦЬ – СІЧЕНЬ 2026

Коефіцієнт індексації – 4,2%

$$1,010_{\text{лютий}} \times 1,017_{\text{березень}} \times 1,014_{\text{квітень}} \times 100 = 104,2 \% > 103,0 \%$$

«БАЗОВИЙ» МІСЯЦЬ – ЛЮТИЙ 2026

Коефіцієнт індексації – 3,1%

$$1,017_{\text{березень}} \times 1,014_{\text{квітень}} \times 100 = 103,1 \% > 103,0 \%$$

«БАЗОВИЙ»
МІСЯЦЬ

БЮДЖЕТ: »Базовим» місяцем для цілей індексації є місяць підвищення місячних (посадових) окладів, тарифних ставок. Для бюджетних установ – це місяць **підвищення окладів (ставок) за рішенням КМУ**

»БАЗОВИЙ»
МІСЯЦЬ

КНП і КП: »Базовим» місяцем для цілей індексації є місяць **підвищення місячних (посадових) окладів, тарифних ставок відповідно до положень колективного (іншого локального акта роботодавця) .**

ЗМІНА
«БАЗОВОГО»

»Базовий» місяць **змінюється виключно у випадку підвищення місячних окладів і ставок.**

Також **у разі «обнуління» індексації** згідно з Законом.

ЯКІ ВИПЛАТИ НЕ
ВПЛИВАЮТЬ

Підвищення окладів за роботу в гірських районах, у разі підвищення їх з інших підстав, шляхом застосування додаткових коефіцієнтів у районах бойових дій, доплати, надбавки, а також **виплати за надурочну роботу не впливають на «базовий» місяць.**

«БАЗОВИЙ» МІСЯЦЬ:
КОЛИ ЗМІНЮЄТЬСЯ І
ЯКІ ВИПЛАТИ
ВРАХОВУЄМО

ПІДВИЩЕННЯ

Підвищення окладів за роботу в гірських районах, у разі підвищення їх з інших підстав, шляхом застосування додаткових коефіцієнтів у районах бойових дій

ДОПЛАТИ

Доплати постійного характера: за роботу в нічний час, за шкідливі і важкі умови, за використання деззасобів.

НАДБАВКИ

Не враховують доплату за суміщення (короткий строк), виконання обов'язків тимчасового відсутнього працівника. Надбавки за вислугу років, престижність, за класність.

ПРЕМІЇ

Не враховують: надбавки, встановлені на короткий період: за високі досягнення; за особливий характер

Премії виробничого характеру (вони мають постійний характер.

Не враховують: одноразові і заохочувальні премії.

ЯКІ ВИПЛАТИ
ВРАХОВУЮТЬСЯ ПРИ
ВИЗНАЧЕННІ ЗРОСТАННЯ
ЗАРПЛАТИ

ПРИЙНЯТТЯ НА РОБОТУ І ВВЕДЕННЯ ПОСАДИ ДО ШТАТУ

Бюджетні установи

Приклад 1.

У штат установи ввели з 01.06.2026 посаду фахівця із супроводу ветеранів (13 тар. розр.) і прийняли на роботу 15.06.2026, відпрацьовано -12 р.дн.

Останнє підвищення за ЄТС було з 01.01.2026.

Працівник має право на індексацію у червні 2026:

$(3328 \text{ грн} \times 4,2\%) : 22 \text{ р.дн.} \times 12 \text{ р.дн.} = \mathbf{76,24 \text{ грн.}}$

КНП і комунальні підприємства

Приклад 2.

У КНП **створений підрозділ внутрішнього аудиту.**

Колдоговором з 1 березня 2026 передбачені посади начальника відділу внутрішнього аудиту, аудитор внутрішній (КП – 2490), помічник аудитора (КП – 3433), ці **посади ввели в штат 01.05.2026.**

Начальника відділу аудиту прийняли на роботу – 15.06.2026.

«Базовим» є березень 2026.

Права на індексацію немає.

НЕПОВНИЙ РОБОЧИЙ ЧАС: ЯК ІНДЕКСУВАТИ ЗАРПЛАТУ?

У разі коли особа працює/служить неповний робочий/службовий час, сума індексації визначається **з розрахунку повного робочого часу**/кількості календарних днів у місяці, а виплачується **пропорційно відпрацьованому/службовому часу** (абз. 6 п. 4 Порядку № 1078).

Приклад 3 – облік робочого часу в днях.

Зайнятість за основним місцем роботи та за сумісництвом – 0,5. У червні 2026 – 22 р. дн. «Базовий» – січень 2026.

Як нарахувати індексацію у червні 2026?

- За основним місцем роботи:

$$(3\ 328 \text{ грн} \times 4,2\%) \times 0,5 = 69,89 \text{ грн.}$$

- За сумісництвом:

$$(3\ 328 \text{ грн} \times 4,2) \times 0,5 = 69,89 \text{ грн (якщо є довідка з основного місця роботи).}$$

$$\text{Перевірка: } 69,89 + 69,89 = 139,78 \text{ грн}$$

Приклад 4 – облік робочого часу в днях.

Зайнятість працівника за основним місцем роботи – 0,75 та за сумісництвом – 0,5. «Базовий» – січень 2026.

Як нарахувати індексацію у червні 2026?

- **За основним місцем роботи:**

$$(3\ 328 \text{ грн} \times 4,2\%) \times 0,75 = 104,84 \text{ грн.}$$

- **За сумісництвом:**

$$(3328 \text{ грн} \times 0,25) \times 4,2\% = 34,94 \text{ грн (у межах ПМ – 3328 грн.)}$$

$$\text{Перевірка: } 104,84 + 31,84 = 139,78 \text{ грн}$$

ХВОРОБА ЧИ ВІДПУСТКА: ЯК ІНДЕКСУВАТИ ЗАРПЛАТУ?

Приклад 5.

Працівник був у відпустці з 8 червня по 01 липня і відпрацював лише 5 робочих днів.

- Як нарахувати у червні 2026 індексацію за червень, якщо базовий» місяць - січень 2026?
- За повністю відпрацьований місяць сума індексації :
$$3\,328 \text{ грн} \times 4,2\% = 139,78 \text{ грн.}$$
- Пропорційно відпрацьованому часу - за 4 робочі дні:
$$139,78 \text{ грн} : 22 \text{ р.дн.} \times 5 \text{ р.дн.} = \mathbf{31,77 \text{ грн}}$$

Приклад 6 – облік робочого часу в днях.

Зайнятість працівника за основним місцем роботи та за сумісництвом – по 0,5 ставки. У червні був лікарняний відпрацьовано – 15 робочих днів.

Як нарахувати за червень 2026, якщо «базовий» – січень 2026?

- За основним місцем роботи:
$$((3\,328 \text{ грн} \times 4,2\%) \times 0,5) : 22 \text{ р. дн.} \times 15 \text{ р. дн.} = \mathbf{47,65 \text{ грн.}}$$
- За сумісництвом:
$$((3\,328 \text{ грн} \times 4,2) \times 0,5) : 22 \text{ р. дн.} \times 15 \text{ р. дн.} = \mathbf{47,65 \text{ грн.}}$$

РОЗРАХУНОК
ІНДЕКСАЦІЇ

Якщо для нарахування сум індексації застосовується ПМ, в розрахунку на місяць, **сума індексації має визначатися в розрахунку за повний робочий час, а виплачуватися - пропорційно**

ОСНОВНЕ МІСЦЕ:
ЗАЙНЯТІСТЬ

Якщо за основним місцем роботи працівник **отримує суму індексації** виходячи з ПМ за місяць, то на роботі **за сумісництвом сума індексації не виплачується**

КОЛИ НЕМАЄ
ПРАВА

Якщо за основним місцем роботи зарплату **проіндексовано в межах ПМ** і виплачено пропорційно до відпрацьованого часу, **індексація зарплати за сумісництвом не проводиться;**

ОСНОВНЕ
ПРАВИЛО

Дохід вважається повністю проіндексованим незалежно від того, скільки часу протягом місяця відпрацював працівник за основним місцем роботи (за умови повної зайнятості).

ОСОБЛИВОСТІ ІНДЕКСАЦІЇ ЗАРПЛАТИ ЗА СУМІСНИЦТВОМ

КОЛИ ПРАВА НА ІНДЕКСАЦІЮ У СУМІСНИКА ВІДСУТНЄ

Ситуація 1. Основне місце роботи – **повна зайнятість** (у червні було підвищення кваліфікації весь місяць зі збереженням зарплати), **сумісництво – 0,5** (відпрацьовані усі години за графіком).

Права на індексацію немає ні за основним місцем роботи, ні за сумісництвом.

Ситуація 2. Основне місце роботи – **повна зайнятість**, **сумісництво – 0,5**. У червні 2026 **працівник хворів** – відпрацьовані за основним місцем роботи лише 7 р.дн. і за сумісництвом – 28 роб. год..

За основним місцем роботи індексація за 7 к.дн. **пропорційно**, **за сумісництвом – права немає.**

Ситуація 3. Основне місце роботи – **повна зайнятість**, але **право на індексацію не наступило**. **За сумісництвом зайнятість – 0,75** (відпрацьовані години за графіком)

За наявності довідки з основного місця роботи – індексація за сумісництвом пропорційно відпрацьованому часу ((лист Мінсоцполітики від 14.01.2019 № 2/0/216-19)).

Ситуація 4. Основне місце роботи (зайнятість – **0,75**), **за сумісництвом зайнятість – 0,5**, але **частину червня працівник хворів**. «Базовий» для індексації – січень 2026.

Індексація за основним місцем роботи і сумісництвом в межах ПМ + пропорційно робочому часу.

ЯК ІНДЕКСУВАТИ ЗАРПЛАТУ СУМІСНИКАМ

Приклад 8 – облік в робочих годинах.

Зайнятість працівника за основним місцем роботи – 0,75 і за сумісництвом – 0,5.

Норма робочого часу у червні – 176 год.

За основним місцем роботи у червні 2026 відпрацьовано відпрацьовано **90 годин**, решта – хвороба.

За сумісництвом у червні 2026 відпрацьовано відпрацьовано 60 годин, решта – хвороба.

Як нарахувати у червні 2026 індексацію, якщо «базовий» місяць – січень 2026 р.?

• За основним місцем роботи:

З розрахунку повністю відпрацьованого часу:

$$3\,328 \text{ грн} \times 4,2\% = 139,78 \text{ грн.}$$

$$\text{За відпрацьований час: } 139,78 \text{ грн} : 176 \times 90 = 71,48 \text{ грн}$$

• За сумісництвом:

З розрахунку повністю відпрацьованого часу:

$$3\,328 \text{ грн} \times 4,2\% = 139,78 \text{ грн.}$$

$$\text{За відпрацьований час: } 139,78 \text{ грн} : 176 \times 60 = 47,65 \text{ грн.}$$

$$\text{Перевірка: } 71,48 + 47,65 = 119,13 \text{ грн} \\ < \text{ } 139,78 \text{ грн}$$

Що не так з розрахунком?

ЯК ІНДЕКСУВАТИ ЗАРПЛАТУ СУМІСНИКАМ?

Приклад 8 – облік в робочих годинах.

Зайнятість працівника **за основним місцем роботи – 0,75 і за сумісництвом – 0,5**. «Базовий» місяць – січень 2026.

За основним місцем роботи у червні 2026 відпрацьовано відпрацьовано **90 годин** (за графіком було **132 год**), решта – хвороба.

За сумісництвом у червні 2026 відпрацьовано відпрацьовано **60 годин** (за графіком – **88 год.**), решта – хвороба.

Як правильно нарахувати індексацію за червень 2026 р.?

• За основним місцем роботи

Сума доходу, що підлягає індексації:

- $(3328 \text{ грн} : 176 \text{ год}) \times 132 \text{ год} = 2496 \text{ грн.}$

Сума індексації з урахуван. відпрацьований час:

$$(2496 \text{ грн} \times 4,2\%) : 132 \text{ год.} \times 90 \text{ год.} = 71,48 \text{ грн}$$

• За сумісництвом:

Непроіндексована сума доходу:

$$3328 \text{ грн} - 2496 \text{ грн} = 832 \text{ грн.}$$

$$\text{За відпрацьований час: } (832 \text{ грн} \times 4,2\%) : 88 \text{ год.} \times 60 \text{ год.} = 23,83 \text{ грн.}$$

$$\text{Перевірка: } 71,48 + 23,83 = 95,31 \text{ грн}$$

$$139,78 \text{ грн} : 176 \times 120 = 95,30 \text{ грн.}$$

ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ У РАЗІ ВІДРЯДЖЕННЯ?

У разі коли особа працює/служить неповний робочий/службовий час, сума індексації визначається **з розрахунку повного робочого часу**/кількості календарних днів у місяці, а виплачується **пропорційно відпрацьованому**/службовому **часу** (абз. 6 п. 4 Порядку № 1078).

Приклад 9 – оплата як за робочі дні

Працівник перебував у відрядженні з 08 по 12 червня 2026. Усі дні червня відпрацьовано, дні відрядження оплачено як робочі дні. «Базовий» місяць – січень 2026. **Як індексувати зарплату у червні?**

- Якщо працівник відпрацював усі робочі дні червня і дні відрядження оплачено як робочі дні, нарахувати повну суму індексації:

$$3\,328 \text{ грн} \times 4,2\% = \mathbf{139,78 \text{ грн}}$$

Приклад 10 – збереження середньої

Працівник перебував у відрядженні з 08 по 12 червня 2026 р. Усі робочі дні (22 р. д.) відпрацьовані, але за 5 днів відрядження зберігався середній заробіток.

- Індексації не підлягає збережений середній заробіток (абз. 3 п. 3 Порядку № 1078).
- Індексацію нараховують пропорційно до фактично відпрацьованих робочих днів (без урахування днів відрядження):

$$(139,78 \text{ грн} : 22 \text{ р. дн.}) \times 17 \text{ р. дн.} =$$

108,01 грн

ПРАЦІВНИКА ПЕРЕВЕДЕНО НА ІНШУ ПОСАДУ: ЩО З ІНДЕКСАЦІЄЮ

Для працівників, військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу, **яких переведено на іншу роботу** (місце проходження служби) на тому самому підприємстві, в установі або організації, а також **переведено на роботу на інше підприємство, в установу, організацію або іншу місцевість** та у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці (умов проходження служби) у разі продовження такими особами роботи (проходження служби), для новоприйнятих працівників, військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу, а також **для тих, які використали відпустку для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відпустку без збереження заробітної плати** (грошового забезпечення), передбачені законодавством про відпустки, обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації здійснюється **з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), за посадою, яку займає працівник, військовослужбовець, поліцейський, особа рядового і начальницького складу.**

п. 10⁻² Порядку № 1078

ПРАЦІВНИКА ПЕРЕВЕДЕНО НА ІНШУ ПОСАДУ: ЩО З ІНДЕКСАЦІЄЮ

Бюджетні установи

Приклад 11.

Інспектора з кадрів установи переведено на посаду бухгалтера з 15.06.2026: посадовий оклад підвищений з 4719 грн до 5691 грн. Відпрацьовані усі робочі дні червня.

Останнє підвищення за ЄТС було з 01.01.2026 за обома посадами.

Працівник має право на індексацію у червні 2026:

$$3328 \text{ грн} \times 4,2\% = \mathbf{139,78 \text{ грн.}}$$

КНП і комунальні підприємства

Приклад 12.

Економіста КНП з 01.06.2026 переведено на посаду фахівця з публічних закупівель (оклад став вищий). Усі робочі дні відпрацьовані.

КНП уклало новий колдоговір, який діє з 01.02.2026, ним були встановлені нові посадові оклади за всіма посадами.

Останнє підвищення за обома посадами було з 01.02.2026

Працівник має право на індексацію у червні 2026:

$$3328 \text{ грн} \times 3,1\% = \mathbf{103,17 \text{ грн.}}$$

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АТЕСТАЦІЇ ПІДВИЩЕНО КАТЕГОРІЮ

<...> якщо за посадою, яку займає працівник, тарифну ставку (оклад) не підвищено, а відбувається лише зростання тарифної ставки (окладу) індивідуально за рахунок підвищення категорії, педагогічного звання та педагогічного навантаження, вважаємо, що у такому випадку обчислення індексу для проведення індексації має продовжувати здійснюватися з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (окладу), за посадою, яку займає працівник <...>

Лист Мінсоцполітики від 21.03.2016

№ 138/10/136-16

Ситуація 5

Бухгалтеру II категорії за підсумками атестації встановили у квітні 2026 присвоїди I категорію.

Посадовий оклад підвищився.

- Але індексація зарплати не проводиться індивідуально.
- «Базовим» місяцем для індексації буде січень 2026.

Ситуація 6

Лікар у травні 2026 приступив до роботи на посаді лікаря-стажиста – до відновлення професійної діяльності.

Оплата за нижчим окладом і без врахування кваліфікаційної категорії. .

- З метою проведення індексації **»базовим» залишається січень 2026** – якщо після цієї дати не підвищували оклади згідно з колективним договором.

ПІДВИЩЕНО ОКЛАДИ У РАЙОНІ БОЙОВИХ ДІЙ: ЩО З ІНДЕКСАЦІЄЮ

Постанова КМУ «Деякі питання оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування під час воєнного стану» від 25.04.2023 N 391 встановлює додаткові коефіцієнти 1,5 , 2 і 3 в зонах активних і можливих бойових дій.

Постанова КМУ «Деякі питання оплати праці працівників підприємств, установ, закладів та організацій під час воєнного стану» від 25.08.2023 N 928 встановлюється надбавка за роботу з особливими умовами праці – 50% (можливі бойові), 100% (активні бойові) і 200% (надавачі соцпослуг) ..

Порядком № 1078 не передбачено механізму нарахування індексації у разі індивідуального підвищення посадових окладів, наприклад, за рахунок встановлення додаткових коефіцієнтів.

Лист Мінсоцполітики від 23.05.2025 № 4978/0/97-25/316

Підвищення посадових окладів, наприклад, за рахунок встановлення додаткових коефіцієнтів, **не впливає на проведення індексації.**

ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ ПРИ ПІДСУМОВАНОМУ ОБЛІКУ

У разі коли особа працює/служить неповний робочий/службовий час, сума індексації визначається **з розрахунку повного робочого часу**/кількості календарних днів у місяці, а виплачується **пропорційно відпрацьованому**/службовому **часу** (абз. 6 п. 4 Порядку № 1078).

1. Нормою робочого часу є норма за графіком роботи (змінності).

2. Σ **Робочих годин за графіками** змінності за місяці облікового періоду
= Норма робочого часу за обліковий період.

3. Надурочний робочий час не враховується під час проведення індексації.

4. Сума індексації обчислюється пропорційно фактично відпрацьованим годинам (в межах норми робочого часу).

Приклад 13 – обліковий період – квартал

Норма за II квартал 2026 – 520 (176 + 168 + 176), згідно з графіком за квітень – 168 год., травень – 184, червень – **168 год.**

- Всього відпрацьовано за 2 кв. – 464 год. , у т. ч. у червні фактично – **144 год** (була хвороба), – **надурочних годин немає.**

- Індексацію за червень 2026 рахуємо так:

(139,78 грн : 168 роб. год.) x 144 роб. год. = **119,81 грн**

ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ У РАЗІ НЕФІКСОВАНОГО РОБОЧОГО ЧАСУ

У разі коли особа працює/служить неповний робочий/службовий час, сума індексації визначається **з розрахунку повного робочого часу**/кількості календарних днів у місяці, а виплачується **пропорційно відпрацьованому**/службовому **часу** (абз. 6 п. 4 Порядку № 1078).

1. Норма робочого часу визначається за режимом, встановленим ПВТР.
2. Графіки роботи не складаються.
3. Оплата за місяць не може бути менше, ніж оплата за 32 години.
4. Сума індексації обчислюється пропорційно фактично відпрацьованим робочим годинам (в межах норми робочого часу).

Приклад 14

Місячна норма робочого часу за червень 2026 згідно з режимом за ПВТР – **176 годин**.

Працівник з нефіксованим робочим часом у червні відпрацював всього 20 годин, нарахована зарплата за 32 години.

• Індexсація зарплати за червень 2026 :
(139,78 грн : 176 роб. год.) x 32 роб. год. = **25,41 грн**

Чи 139,78 грн : 176 роб. год.) x 20 роб. год. = **15,88 грн.**

Який варіант?

ЧИ ВРАХОВУВАТИ ІНДЕКСАЦІЮ ДО ГАРАНТІЇ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРПЛАТИ?

Частиною другою статті 3-1 Закону визначений вичерпний перелік виплат, які не враховуються при обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру. Враховуючи зазначене, **сума індексації враховується в розмірі мінімальної заробітної плати.**

Лист Мінсоцполітики від

09.02.2018 № 2615/0/2-18

1. Гарантія МЗП і індексація зарплати – це 2 пізні соціальні гарантії ст. 43 і 48 Конституції.

2. Закон про оплату праці не передбачає індексацію серед виплат, які не включають в МЗП.

3. Держпраці: індексацію включають в МЗП (лист Держпраці від 29.12.2017 №12290/4/4.3-дп-17) .

Проект Трудового кодексу: сума індексації не включається при

Приклад 15 («базовий» – січень 2026)

Посадовий оклад працівника – 6315 грн.
Була відпустка, у червні відпрацьовано – 22 р.дн.

Працівнику нараховано:

- зарплату за червень – **6315 грн.**
- індексацію зарплати за червень 2026:
 $3328 \text{ грн} \times 4,4\% = 139,78 \text{ грн.}$

Доплата до МЗП: $(8647 \text{ грн.} - (6315 \text{ грн} + 139,78 \text{ грн})) = \mathbf{2192,22 \text{ грн}}$

Обчислення гарантії МЗП

ЧИ ВРАХОВУВАТИ ІНДЕКСАЦІЮ ДО ГАРАНТІЇ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРПЛАТИ?

Приклад 16 («базовий» – січень 2026)

Посадовий оклад працівника – 6315 грн. Була відпустка, у червні відпрацьовано – 10 р.дн.

Працівнику нараховано:

- зарплату за 10 р.дн. червня:
 $(6315 \text{ грн} : 22 \text{ р.дн.}) \times 10 \text{ р.дн.} = 2870,45 \text{ грн.}$
- індексацію зарплати за червень 2026:
 $(139,78 \text{ грн} : 22 \text{ р. дн.}) \times 10 \text{ р. дн.} = 63,54 \text{ грн.}$

Доплата до МЗП:

$$(8647 \text{ грн} : 22 \text{ р. дн.}) \times 10 \text{ р. дн.} - (2870,45 + 63,54 \text{ грн}) = \mathbf{996,46 \text{ грн}}$$

Приклад 17 («базовий» – січень 2026)

Посадовий оклад працівника – 6003 грн., але він працює щодня по 4 години. Була відпустка, у червні відпрацьовано – 12 р.дн.

Працівнику нараховано:

- зарплату за 10 р.дн. червня:
 $(6003 \text{ грн} \times 0,5) : 22 \text{ р.дн.} \times 12 \text{ р.дн.} = 1637,18 \text{ грн.};$
- індексацію зарплати за червень 2026:
 $(139,78 \text{ грн} \times 0,5) : 22 \text{ р. дн.}) \times 12 \text{ р. дн.} = 38,12 \text{ грн.}$

$$\text{Доплата до МЗП: } (8647 \text{ грн} \times 0,5) : 22 \text{ р. дн.}) \times 12 \text{ р. дн.} - (1637,18 + 38,12 \text{ грн}) = \mathbf{682,97 \text{ грн.}}$$

ЯКІ НАСЛІДКИ У РАЗІ НЕПРОВЕДЕННЯ ІНДЕКСАЦІЇ?

Юридичні та фізичні особи, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі:

порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплата їх не в повному обсязі – у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;
абз. 4 ч. 2 ст. 265 КЗПП

недотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці – **у двократному розмірі МЗП**, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення.
абз. 5 ч. 2 ст. 265 КЗПП

У разі виконання припису центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, та усунення виявлених порушень, передбачених **абзацами 4–6, 10** частини другої цієї статті, **у визначені приписом строки заходи щодо притягнення до відповідальності не**

КМУ ГОТУЄ ЗМІНИ ДО ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ІНДЕКСАЦІЇ

Які новації передбачає проект до Порядку № 1078

Нові і змінені об'єкти індексації:

- **академічні** стипендії, призначені за результатами навчання у закладах професійної, фахової передвищої, вищої освіти, наукових установах, а також **соціальні стипендії, призначені на підставі законів**, що встановлюють державні пільги і гарантії для окремих категорій;
- **оплата праці студентів та учнів**, які здобувають освіту **за денною формою навчання** та працюють у позанавчальний час та у навчальний час під час практичної підготовки, а також **під час здобуття освіти за дуальною формою** відповідно освітньо-професійної програми.
- **суми виплат**, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

Не підлягають індексації:

- **оплата часу простою**; одноразова фінансова допомога для організації підприємницької діяльності.

КМУ ГОТУЄ ЗМІНИ ДО ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ІНДЕКСАЦІЇ

Які новації передбачає проект до Порядку № 1078

Оновлені правила проведення індексації:

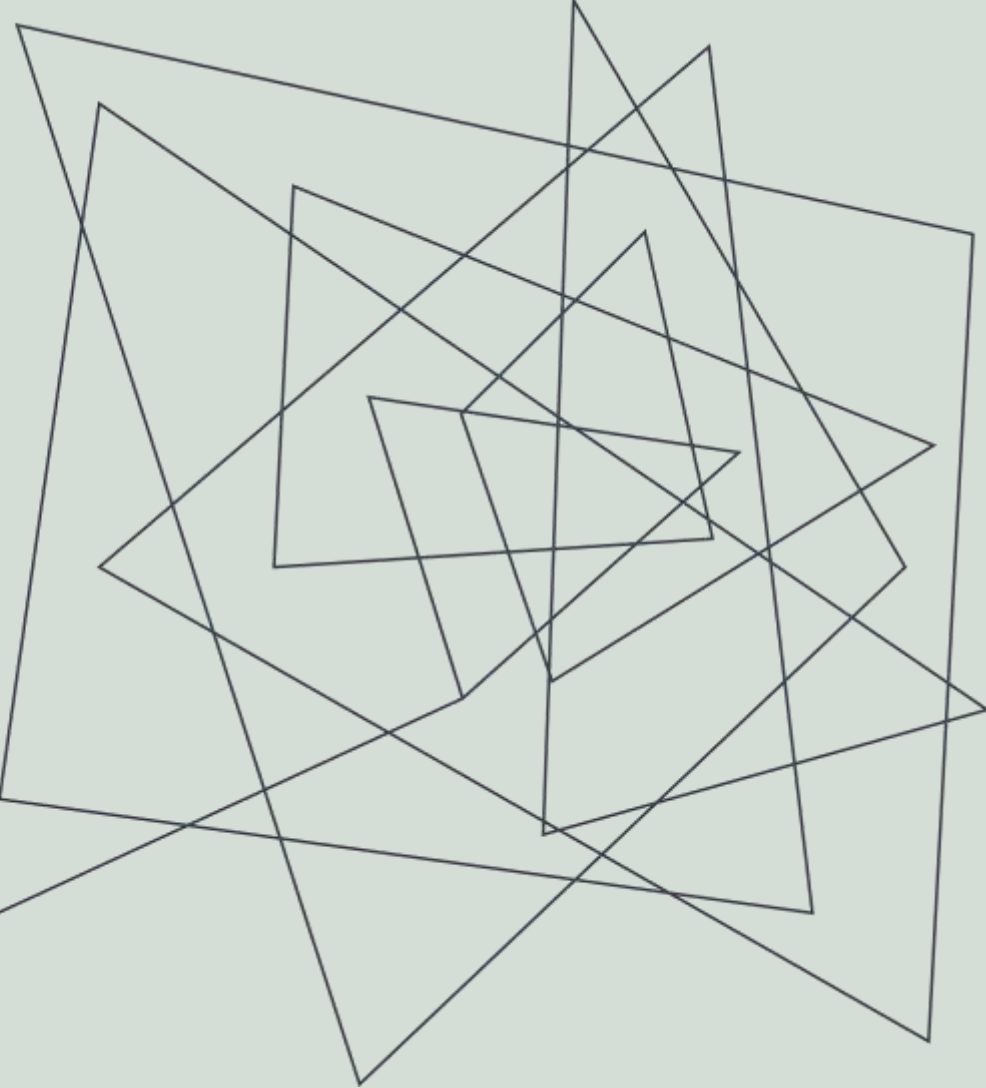
При визначені **суми індексації періоди роботи за надурочний час, а також роботи понад встановлені норми робочого часу не враховуються.**

Якщо допомога по безробіттю, що надається відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття, нараховується за неповний місяць, сума індексації визначається з розрахунку повної кількості календарних днів у місяці, а виплачується пропорційно дням, за які вона нарахована.

Які виплати не впливають на індексацію і як порівнювати зарплати і індексації:

Зростання тарифних ставок (посадових окладів) за рахунок встановлення додаткових коефіцієнтів / доплат, які встановлені на визначений період та не мають постійного характеру виплати, не впливає на початок обчислення індексу споживчих цін.

Порівняння суми підвищення грошового доходу із сумою індексації здійснюється в **місяцях** місяця, у якому відбулося підвищення тарифної ставки (посадового окладу).

ІІ. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ІНДЕКСАЦІЇ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

ПРИЙНЯТТЯ НА РОБОТУ. НОВА ПОСАДА – ПРАВИЛА ОДНАКОВІ ДЛЯ ВСІХ

Для новоприйнятих працівників, обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації здійснюється **з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), за посадою, яку займає працівник.** п. 10⁻²

Порядку № 1078

1. Порядок № 1078 **не передбачає** індивідуального **механізму нарахування індексації.**

2. Для всіх працівників, у тому числі для тих, яких у зв'язку зі змінами у штатному розписі прийнято на роботу, **ІСЦ для проведення індексації обчислюється з місяця, що настає за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), згідно з рішенням КМУ за посадою, яку обіймає працівник.**

Приклад 17

Бюджетна установа прийняла на роботу соціального працівника **29 червня 2026..**

Востаннє оклади і ставки за ЄТС підвищені з 1 січня 2026 і «базовим» є січень 2026.

- Індексація зарплати за червень 2026 :
(139,78 грн : 22 р. дн.) x 2 р. дн. =
12,71 грн

ПРИЙНЯТТЯ НА РОБОТУ. НОВА ПОСАДА – ПРАВИЛА ОДНАКОВІ ДЛЯ ВСІХ

Для новоприйнятих працівників, обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації здійснюється **з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), за посадою, яку займає працівник.** п. 10⁻²

Порядку № 1078

Органи місцевого самоврядування

1. Останнє підвищення було у травні 2024.
2. Наразі є проект змін до постанови КМУ від 09.03.2006 № 268, але ще не прийнятий.

Варіант 1 – якщо зміни не приймуть до кінця червня – «базовий» місяць для індексації – січень 2026.

Варіант 2 – якщо у червні приймуть зміни і вони діятимуть з червня – індексації не буде.

Державні органи

1. Держслужбовцям збільшили зарплату (посадові оклади) з 1 січня 2026.
2. **Зміна грейду** вважається **зміною зарплатного рівня**, що базується на класифікації посад за юрисдикціями, типами органів та рівнями посад.
3. **«Базовим» місяцем є місяць останнього підвищення** посадового окладу відповідно **до Постанови КМУ.**

ПІДВИЩЕНО ОКЛАДИ У РАЙОНІ БОЙОВИХ ДІЙ: ЩО З ІНДЕКСАЦІЄЮ

Постанова КМУ «Деякі питання оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування під час воєнного стану» від 25.04.2023 N 391:

На територіях активних бойових дій і можливих бойових дій, визначених Переліком, затвердженим наказом Мінрозвитку від 28.02.2025 № 376, відповідно додаткові коефіцієнти **2 і 1,5** (у разі обстрілів 1 і більше разів у зоні бойових дій – **3**).

Підвищення розмірів посадових окладів з урахуванням коефіцієнтів, здійснюється з урахуванням фактично відпрацьованого часу протягом місяця.

Порядком № 1078 не передбачено механізму нарахування індексації у разі індивідуального підвищення посадових окладів, наприклад, за рахунок встановлення додаткових коефіцієнтів.

Оскільки це **підвищення не має постійного характеру і залежить від обставин – підвищення окладів шляхом застосування додаткових коефіцієнтів не впливає на індексацію.**

МІСЬКА РАДА ВСТАНОВИЛА ПІДВИЩЕННЯ ОКЛАДІВ СОЦПРАЦІВНИКАМ З 01.05.2026: ЧИ ІНДЕКСУВАТИ ЇМ ЗАРПЛАТУ У ЧЕРВНІ 2026

Постанова КМУ «Деякі питання оплати праці працівників надавачів соціальних та реабілітаційних послуг» від 26.12.2025 № 1750: **до посадових окладів, визначених за ЄТС, застосовується додатковий коефіцієнт підвищення посадових окладів 2,5.**

Рекомендувати органам місцевого самоврядування забезпечувати виплату заробітної плати працівникам надавачів соціальних та реабілітаційних послуг (з застосуванням коефіцієнта – 2,5).

«Базовий» місяць змінюється у разі підвищення місячних (посадових) окладів, тарифних окладів за рішеннями КМУ.

Якщо рішення прийнято ОМС (а не КМУ), то **«базовим» місяцем є січень 2026** – місяць підвищення посадових окладів за ЄТС (це й місяць встановлення додаткового коефіцієнта – 2,5%).

ВИСНОВОК: незважаючи на встановлення підвищуючого коефіцієнта у травні 2026 **«базовим» місяцем для індексації залишається січень 2026.** У червні 2026 такі працівники мають право на індексацію.

ЗМІНА ПЕДНАВАНТАЖЕННЯ ЧИ ПІДВИЩЕННЯ ЗА ПЕДЗВАННЯ

Зміна педнавантаження

Ситуація 7

У педагога збільшилося педнавантаження: чи зміниться «базовий» місяць для індексації?

Останнє підвищення за ЄТС було з 01.01.2026.

Тому зміна педнавантаження не впливає на індексацію.

«Базовим» є місяць підвищення посадових окладів, місячних окладів, встановлених рішеннями КМУ (постанова КМУ від 30.08.2002 № 1298).

Якщо це різні посади, викладання різних предметів – це сумісництво.

Підвищення за педагогічне звання

Ситуація 8.

За підсумками атестації педагогу встановили у квітні 2026 педзвання «старший вчитель».

Розміри підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати) працівникам у державних і комунальних закладах та установах освіти встановлені постановою КМУ від 28.12.2021 № 1391.

Підвищення посадового окладу за педагогічне звання не впливає на проведення індексації у червні 2026.

ВЧИТЕЛЮ (ВИКЛАДАЧУ) ВИПЛАЧУЮТЬ ЗАРПЛАТУ З ДВОХ РІЗНИХ ДЖЕРЕЛ

Як нараховувати індексацію?

З урахуванням зазначеного, **якщо витрати на оплату праці викладача ЗПТО фінансують одночасно з двох різних джерел**, то, на нашу думку, **сума індексації має виплачуватись за рахунок кожного джерела пропорційно** його частині у загальному доході.

Наприклад, загальна кількість годин педнавантаження становить 535 (424 + 111). Педнавантаження із загальноосвітніх навчальних предметів у загальній кількості складає 79,3 % ($424 : 535 \times 100$), предметів професійно-технічного навчання – 20,7 % ($111 : 535 \times 100$).

Відповідно розподіляється і виплата суми індексації, яка за педнавантаження із загальноосвітніх навчальних предметів становить 49,33 грн. ($1591,55 \times 3,1 : 100$, де 1591,55 – частина прожиткового мінімуму, що підлягає індексації, яка визначається: $2007 \times 79,3 : 100$).

Лист Мінсоцполітики від 18.11.2019 р. N 52/0/216-19

ПРАЦІВНИК ПРАЦЮЄ НА 2-Х ПОСАДАХ ПО 0,5 СТАВКИ: ЯК ІНДЕКСУВАТИ ЗАРПЛАТУ

Робота на 2-х посадах – індексація зарплати за кожною посадою окремо

- 1. 3 листопада 2022 року скасовано Перелік робіт, які не є сумісництвом.**
2. Норма з п. 11 Переліку більше не діє: «Інша робота, яка виконується в тому разі, коли на основній роботі працівник працює неповний робочий день і відповідно до цього отримує неповний оклад (ставку), якщо оплата його праці по основній та іншій роботі не перевищує повного окладу (ставки) за основним місцем роботи».
- 3. Робота на 2-х різних посадах – робота за основним місцем роботи та робота за сумісництвом тобто це «внутрішнє сумісництво».**
4. Яке **місце роботи є основним визначає** не роботодавець, а **працівник у своїй заяві** (п. 12 ч. 1 ст. 1 Закону про ЄСВ).
5. Індексація зарплати проводиться спершу за основним місцем роботи, потім за сумісництвом – щоб загальний проіндексований дохід не перевищував ПМ – 3328 грн.

А ЩО З ІНДЕКСАЦІЄЮ СТИПЕНДІЙ У 2026

Правило 1. Право на індексацію стипендії виникає, коли приріст ІСЦ перевищує поріг індексації – 103%. У 2026 році це право виникло в червні: «базовий» січень – коефіцієнт – 4,2%.

Правило 2. Індексацію стипендії обмежують розміром прожиткового мінімуму для працездатних осіб – **3328 грн.**

Правило 3. Індексують стипендії осіб, які навчаються, за рахунок джерел, з яких ці стипендії виплачують.

Правило 4. Якщо грошовий дохід формують із кількох джерел і черговість індексації не визначена, **суму індексації виплачують за рахунок кожного джерела пропорційно його частці в загальному доході.**

Правило 5. Якщо особа **працює та одночасно навчається за денною формою** або з відривом від виробництва в клінічній ординатурі, аспірантурі чи докторантурі, насамперед **індексують стипендію.**

Правило 6. Якщо розмір стипендії підвищують, значення ІСЦ в місяці підвищення 1 або 100%. Саме цей місяць вважають базовим для подальших розрахунків.

А ЩО З ІНДЕКСАЦІЄЮ СТИПЕНДІЙ У 2026

Правило 7. Якщо стипендію підвищують вчергове, до раніше визначеної суми індексації додають суму поточної індексації. А якщо розмір підвищення не перевищує суми індексації, що склалася в місяці підвищення, індексацію за цей місяць розраховують різницю.

Правило 8. Учні ПТНЗ, студенти ВНЗ, клінічних ординаторів, аспірантів і докторантів, які навчаються за денною формою навчання або з відривом від виробництва й водночас працюють, на їхню вимогу заклади освіти видають довідку про розмір і строк призначення стипендії. На підставі довідки за місцем роботи цих осіб заробітну плату індексують у межах ПМ з урахуванням вже проіндексованої стипендії.

Правило 9. Щоб проіндексувати стипендію, ІСЦ обчислюють з місяця, у якому її призначили. Тобто базовим вважають місяць, що передує місяцю призначення стипендії.

Правило 10. Студент, який одночасно має право на академічну й соціальну стипендії, вибирає одну з них, яка й підлягає індексації.

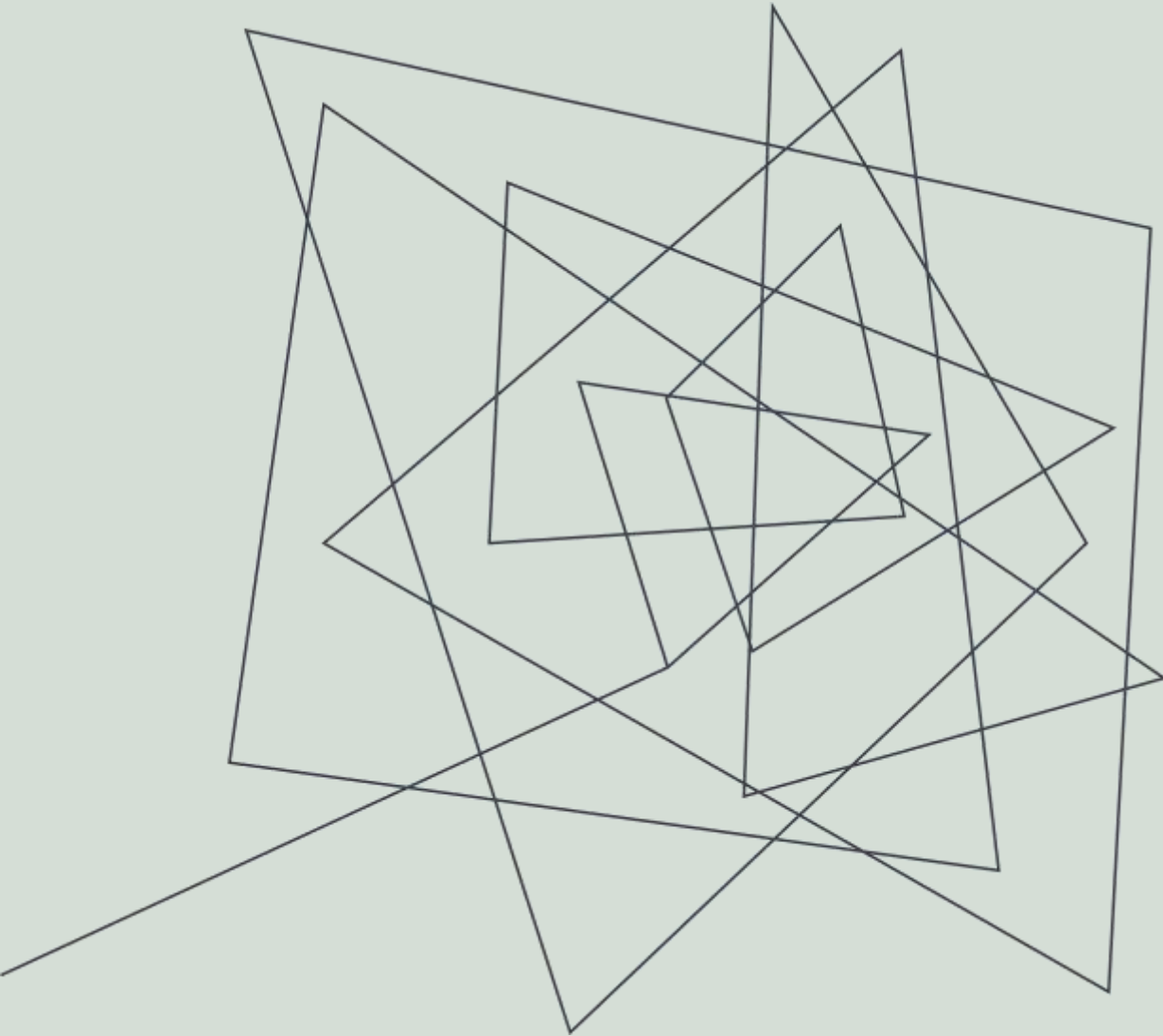
Правило 11. Якщо особа, яка навчається, не отримувала стипендії або втратила право на неї, а згодом стипендію їй призначили знову чи вперше – ІСЦ обчислюють з місяця

А ЩО З ІНДЕКСАЦІЄЮ СТИПЕНДІЙ У 2026

Правило 12. Студент, який належить до категорій осіб з-поміж дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та студентів, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, **має право отримувати обидві стипендії – академічну й соціальну. У цьому разі загальна сума проіндексованих стипендій не може перевищувати ПМ – 3328 грн.**

Правило 13. Якщо студента, який не втрачав право на стипендію, перевели з іншого навч. закладу, ІСЦ для її індексації обчислюють з **місяця, у якому стипендію призначили в попередньому закладі освіти**

Правило 14. Якщо учням і студентам **збільшили за результатами семестрового контролю** розмір ординарної (звичайної) академічної стипендії або соціальної стипендії як таким, що мають 10–12 балів із кожного предмета за 12-бальною шкалою або середній бал 5 за 5-бальною шкалою, а також **призначили інші академічні стипендії** за результатами навчання, розміри та порядок призначення яких визначають окремі нормативно-правові акти (**стипендії Президента України, ВРУ, КМУ, іменні стипендії**), ІСЦ для індексації стипендії **з місяця, коли призначили розмір ординарної (звичайної) академічної стипендії або соціальної стипендії.**

III. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ІНДЕКСАЦІЇ НА КНП І КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

ВВЕДЕННЯ НОВОЇ ПОСАДИ ДО ШТАТНОГО РОЗПISУ КНП: МОЖЛИВІ ВАРІАНТИ

- 1. Система оплати праці** у колдоговорі передбачає встановлення Схеми посадових окладів **для всіх посад**, які планується вводити
- 2.** Штатний розпис не є визначальним під час визначення права на індексацію. **У штатний розпис вносять зміни у разі необхідності введення посад** з іншою категорією тощо.
- 3.** Підвищення місячних (посадових) окладів не проводиться необгрунтоване (підстави для підвищення – у колдоговорі), а **індексація зарплати не проводиться індивідуально.**
- 4.** Під час визначення базового місяця і права на індексацію слід орієнтуватися **на дату набрання чинності колдоговором**, яким встановлені посадові (місячні) оклади.
- 5. Колективний договір, угода набирають чинності з дня їх підписання** представниками сторін або з дня, зазначеного у колективному договорі, угоді (ч. 2 ст. 9 Закону № 3356).
- 6.** Якщо колективний договір не укладений, орієнтуємося на інший локальний акт роботодавця, погоджений з профспілкою (за її відсутності – уповноваженими представниками трудового договору)

ЗМІНА СИСТЕМИ
ОПЛАТИ

Якщо **колдоговір з підвищеними окладами набув чинності в лютому 2026** – цей місяць стає **«базовим»**, у всіх працівників виникає право на індексацію в червні 2026 р., коефіцієнт індексації – 3,1 %.

НОВА ПОСАДА У
ШТАТНОМУ

Якщо **посадові оклади були визначені колдоговором до 01.01.2026 чи в січні – лютому 2026 р.**, то в разі прийняття працівника на нову посади у червні 2026 року він **має право на індексацію вже в червні 2026.**

ВИБІРКОВЕ
ПІДВИЩЕННЯ

Система оплата відсутня – підприємство ігнорує вимоги ст. 96 і 97 КЗпП, – має самостійно визначити в колдоговорі (за його відсутності – в іншому локальному акті) **порядок проведення індексації в таких випадках.**

ПІДВИЩЕННЯ НА
140 ГРН.

Підвищення місячних (посадових) окладів, на 140 грн, – це **відсутність системи оплати праці.** Варто перевірити, чи передбачено таку можливість колдоговором чи іншим локальним актом роботодавця.

ЗМІНА СИСТЕМИ ОПЛАТИ
І ВВЕДЕННЯ НОВИХ
ПОСАД ДО ШТАТНОГО
РОЗПISУ

А ЯКЩО З БЕРЕЗНЯ ЧИ ТРАВНЯ – НОВИЙ КОЛДОГОВІР З НОВИМИ ОКЛАДАМИ?

1. Систему оплати праці визначають колдоговором, а саме: визначають мінімальний посадовий оклад, міжпосадові співвідношення, порядок розрахунку окладів для кожної категорії посад (з урахуванням кваліфікаційних категорій).
2. «Базовим» місяцем буде саме місяць набрання чинності колдоговором.
3. Має значення, що саме прописано у колдоговорі. Наприклад з 01.03.2026, визначені оклади для «Сестер медичних» усіх найменувань, а з 01.05.2026 в штат введено нову посаду «Сестра медична з реабілітації», для неї **«базовий» місяць, як і для всіх інших** – березень 2026.
4. Якщо ж **колдоговір набув чинності з 01.04.2026**, у колдоговір встановлено посадові оклади для бухгалтерів, економістів, інженерів, а також інших професіоналів, у разі введення в штат посади фахівця із супроводу ветеранів війни (КП – 2446.2).
5. У разі набрання чинності колдоговором із новими посадовими окладами – цей **місяць буде «базовим»**: якщо вводиться нова посада – посадовий оклад для неї має бути передбачений колдоговором.

ІНДЕКСАЦІЯ ЗАРПЛАТИ ДИРЕКТОРА КНП

Чи має право директор КНП на індексацію?

Право на індексацію гарантовано:

- Ст. 48 Конституції України.
- Закон України «Про індексацію грошових доходів населення» від 03.07.1991 № 1282-XII.

Індексація зарплати – це мінімальна соціальна гарантія.

Постанова КМУ «Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств» від 19.05.1999 № 859 – **не може встановлювати обмеження без соцгарантій**

Директору КНП зменшили оклад у квітні чи травні 2026: чи вплине на індексацію?

Зменшення посадового окладу не впливає на «базовий» місяць і проведення індексації.

Мінсоцполітики: у разі зменшення посадового окладу **«базовий» місяць** для нарахування індексації **не змінюється** і залишається тим самим, що був до зменшення.

Розрахунок індексу споживчих цін продовжується, а **будь-яке індивідуальне зниження окладу не скасовує накопичену суму індексації та не обнуляє її.**

ЯК ПРОВОДИТИ ІНДЕКСАЦІЮ, ЯКЩО ПОСАДОВИЙ ОКЛАД ДИРЕКТОРА І ЙОГО ЗАСТУПНИКІВ ЗМІНЮЄТЬСЯ ЩОМІСЯЦЯ

1. КЗпП не передбачає щомісячної зміни посадового окладу.
2. Постанова КМУ «Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств» від 19.05.1999 № 859 передбачає **обмеження посадового окладу директора: він не може перевищувати 60% середньої зарплати медичних працівників.**
3. Таке **обмеження доцільно застосовувати раз на рік** і саме засновник має враховувати його під час зміни (встановлення) посадового окладу у контракті з директором.
4. **Зменшення посадового окладу має бути обґрунтованим** з дотриманням норм ст. 103 КЗпП: про нові або зміну діючих умов оплати праці в бік погіршення роботодавець повинен повідомити працівника не пізніше як за два місяці до їх запровадження або зміни (в період дії воєнного стану – до таких змін).
5. **«Базовим» місяцем для індексації залишається місяць останнього підвищення посадового окладу** (коливання в бік зменшення не впливають на індексацію).

ЯК НАРАХОВУВАТИ ІНДЕКСАЦІЮ ПРАЦІВНИКАМ З ВІДРЯДНОЮ ОПЛАТОЮ

Що таке відрядна оплата праці?

1. У колективному договорі визначають **місячні (посадові) оклади за кожною посадою (професією)** в Схемі оплати праці.
2. **Відрядні розцінки визначають для кожного виду робіт окремо**, а не для посади (професії).
3. Відрядні розцінки розраховуються **залежно від тарифікації робіт**.
4. Для розрахунку відрядної розцінки беруть місячний оклад – залежно від тарифікації робіт.
5. Погодинну ставку визначають, розділивши місячний оклад на середньомісячну кількість годин за рік.

Що впливає на індексацію: збільшення відрядної розцінки чи місячного окладу за посадою (професією), на яку прийняли?

Підвищення відрядної розцінки може бути наслідком: зміни тарифікації робіт, встановлення підвищуючих коефіцієнтів.

Працівник може виконувати різні види робіт з різними відрядними розцінками.

Для індексації визначальним є місячний (посадовий) оклад, встановлений при прийнятті на роботу за посадою (професією) працівника.

ЯК НАРАХОВУВАТИ ІНДЕКСАЦІЮ ПРИ ПІДСУМОВАНОМУ ОБЛІКУ РОБОЧОГО ЧАСУ

Приклад 15.

Лікар працює за змінним графіком, обліковий період – місяць. За червень 2026 він відпрацював – 192 год (за графіком – 169,4 год.).

Надурочні години роботи: 192 год – 169,4 год. – 22,6 год.

Індексація за червень 2026:

$3328 \text{ грн} \times 4,2\% = \mathbf{139,78 \text{ грн.}}$

Приклад 16.

Лікар працює за змінним графіком, обліковий період – квартал (норма за квартал – 500,5 год.).

Відпрацьовано:

у квітні – 168 год (за графіком – 168 год);

у травні – 192 (за графіком – 168 год.);

у червні – 168 (за графіком – 164,5 год.).

Надурочні години роботи: $(168 + 192 + 168) - 500,5 \text{ год.} = 27,5 \text{ год.}$

Індексація за червень 2026:

ПРАЦІВНИК ЗВІЛЬНЯЄТЬСЯ ЧИ БУВ ПРОСТІЙ: ЯК НАРАХОВУВАТИ ІНДЕКСАЦІЮ?

Чи проводити індексацію зарплати працівникам, якщо протягом червня 2026 було оголошено простій з оплатою у розмірі 2/3 окладу?

Якщо простій тривав весь червень 2026 у працівника немає відпрацьованого часу.

Немає жодного відпрацьованого робочого дня у червні 2026, індексація у червні не нараховується.

Чи нараховувати індексацію працівнику («базовий» – лютий 2025), що звільняється 02.06.2026?

У місяці звільнення відпрацьовано лише 2 робочі дні.

Індексацію нараховують пропорційно:
 $((3328 \text{ грн} \times 3,1\%) : 22 \text{ р.д.}) \times 2 \text{ р.д.} = \mathbf{9,38 \text{ грн.}}$

Індексацію потрібно виплатити в день звільнення.

ПРАЦІВНИКА ПЕРЕВЕДЕНО НА РОБОТУ ДО ГІРСЬКОГО НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ

Працівника підприємства з 01.04.2026 переведено (на ту саму посаду) в гірський населений пункт

Постанова КМУ від 11.08.1995 № 648 передбачає підвищення окладу на 25%.

Посадовий оклад був 12 000 грн, а після переведення став 15 000 грн, тобто сума підвищення – 3 000 грн.

На індексацію не впливає індивідуальне підвищення окладів.

«Базовий» місяць для індексації у зв'язку з підвищенням окладу за роботу в гірських районах **не змінюється**.

Лист Мінсоцполітики від 23.05.2025 № 4978/0/97-25/31:

Підвищення посадового окладу за роботу в гірських районах жодним чином не впливає на індексацію.

Базовим» залишається січень 2026 і працівник, як і інші, має право на індексацію в червні 2026..

Якщо червень був відпрацьований повністю, то сума індексації становить:

$$3\,328 \text{ грн} \times 4,2\% = 139,78 \text{ грн.}$$

Якщо ж була відпрацьована лише частина місяця, індексацію виплачують пропорційно відпрацьованому часу.

ПРАЦІВНИКУ ЗМІНИЛИ ЗАЙНЯТІСТЬ З НЕПОВНОЇ НА ПОВНУ

- Працівник підприємства працював на умовах неповної зайнятості (0,5).
- З 15.06.2026 у нього повна зайнятість (повний робочий день).
- Базовий місяць для індексації – **січень 2026**

Як індексувати зарплату в червні 2026?

Якщо особа працює неповний робочий день, сума індексації визначається з розрахунку повного робочого часу, а виплачується пропорційно до відпрацьованого часу (абз. 6 п. 4 Порядку № 1078).

Сума індексації за червень 2026 складається із 2-ох частин, а саме за період:

- **з 1-го до 14-го числа (10 р. д.):**
 $(139,78 \text{ грн} \times 0,5) : 22 \text{ р. дн.} \times 10 \text{ р. дн.} = 31,77 \text{ грн};$
- **з 15-го до 30-го числа (12 р. д.):**
 $(139,78 : 22 \text{ р. дн.}) \times 12 \text{ р. дн.} = 76,24 \text{ грн.}$

Загальна сума індексації за червень 2026:

- $31,77 \text{ грн} + 76,24 \text{ грн} = 108,01 \text{ грн.}$

ОДНЕ КНП ПРИЄДНАЛИ ДО ІНШОГО: ЯК ПРОВОДИТИ ІНДЕКСАЦІЮ

- У разі реорганізації КНП шляхом приєднання одного до іншого – **колдоговір може продовжувати діяти** протягом строку, на який його укладено, але не більше одного року, **якщо сторони не домовилися про інше.**

ч. 5 ст. 9 Закону № 3356

- Про зміни істотних умов праці у разі реорганізації (спричинених передачею суб'єкта господарювання), працівник повинен бути повідомлений не пізніше ніж за два місяці.
ст. 36-1 КЗПП
- Якщо це приєднання, то відповідно на працівників приєданого КНП **поширюється дія колдоговору правонаступника.**

ВИСНОВКИ:

- У разі змінюється оплата праці працівників приєданого КНП.
- Якщо колдоговором правонаступника не передбачені оклади для певних посад (професій), які відсутні у колдоговорі.

Можливі 2 варіанти:

- **Місячні (посадові) оклади є в колдоговорі** правонаступника – «базовий» місяць однаковий для всіх.
- До колдоговору внесено зміни до колдоговору і встановлені оклади за новими посадами – місяць набрання чинності змінами є «базовим».

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Компанія

Комплексні бюджетні системи

Електронна адреса

webinar2026@kbs.net.ua

Сайт

kbs.net.ua

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ